

منارالتدقین و علم التحقیق
یادگار آیت الله المحدث محمد علی سنقری حائری
(۱۲۹۳-۱۳۷۸)

نویسنده:

روح الله عباسی / علی قنبریان (فیاض)

سرشناسه: عباسی، روح الله، ۱۳۵۷ - عنوان و نام پدیدآور: منارالتدقین و علم التحقیق: یادنامه آیت الله المحدث محمدعلی سنقری حائری (۱۲۹۳ - ۱۳۷۸) / نویسنده: روح الله عباسی، علی قنبریان (فیاض). مشخصات نشر: تهران: میراث فرهیختگان، ۱۳۹۶. مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص. مصور، نمونه، عکس؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۴۵۹-۸-۲-۱۰۰۰۰۰ ریال-978-600-97459-8-2. وضعیت فهرست نویسی: فیاض. یادداشت: کتابنامه: ص. ۸۹ - ۹۲؛ همچنین به صورت زیر ثبت. عنوان دیگر: یادنامه آیت الله المحدث محمدعلی سنقری حائری (۱۲۹۳ - ۱۳۷۸). موضوع: تنقیری حائری، محمدعلی، ۱۲۵۴ - ۱۳۳۷. موضوع: مجتهدان و علما -- ایران - سرگشته. موضوع: 'Ulama -- Iran - Biography'. شناسه افزوده: قنبریان، علی، ۱۳۶۰ - رده بندی کتبی: P۵۱۳.۲۱۳۹۶ ۱۳۹۶ ع۲/س/ رده بندی دیویی: ۹۹۸/۲۹۷. شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۱۵۲۸۲

منارالتدقین و علم التحقیق

یادنامه آیت الله المحدث محمدعلی سنقری حائری (۱۲۹۳-۱۳۷۸)

نویسنده:

روح الله عباسی / علی قنبریان (فیاض)

ویرایش، طرح جلد، صفحه آرایی و آماده سازی متن:

مؤسسه فرهنگی هنری «پژوهش فیاض»

ناشر: میراث فرهیختگان

چاپ اول / فروردین ۱۳۹۶ شمسی / تیراژ: ۸۰۰ نسخه

بهاء: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۴۵۹-۸-۲-۱۰۰۰۰

Ghanbarian.howzeh@yahoo.com
AliGhanbarian.andishtarvan.ir
www.AliGhanbarian.ir
Fayyaz110.Blogfa.com
۹۷۴۵۹ ۱۹۹ ۸۵

مؤسسه فرهنگی هنری پژوهش فیاض
۹۷۴۵۹ ۱۹۹ ۸۵
Ghanbarian.howzeh@yahoo.com
AliGhanbarian.andishtarvan.ir
www.AliGhanbarian.ir
Fayyaz110.Blogfa.com

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۱۱	 فصل اول: نسب، ولادت و ازدواج
۱۱	 ۱. نسب
۱۵	 ۲. ولادت
۱۵	 ۱. ازدواج
۱۷	 فصل دوم: تزیینات
۱۷	 ۱. مکعب
۱۷	 ۲. مقدمات
۲۰	 ۳. سطح
۲۳	 ۴. خارج
۲۶	 ۵. تحصیل زبان عبری و سریانی
۲۹	 فصل سوم: سفرها
۲۹	 ۱. در ایران
۳۰	 ۲. بازگشت به کربلا
۳۰	 ۳. هجرت به نجف اشرف
۳۱	 ۴. هجرت به سنقر
۳۲	 ۵. بازگشت به کربلا
۳۲	 ۶. بازگشت به سنقر

۳۳	۷. بازگشت به کربلای معلّی
۳۵	فصل چهارم: شاگردان
۴۱	فصل پنجم: مشایخ روایتی و اجازات امور حسیه
۵۳	فصل ششم: آثار قلمی
۸۵	فصل هفتم: وصیت و درگذشت
۸۵	۱. وصیت
۸۷	۲. درگذشت
۸۸	فهرست منابع و مآخذ

www.ketab.ir

مقدمه

تاریخ حوزه‌های علوم دینی شاهد علمای برجسته و محققین خستگی‌ناپذیر و تلاش‌گری بوده است که هریک در عصر و دوره‌ای از حیات علمی جامعه اسلامی مشعلدار علم و دانش و پیشتاز تحقیق و پژوهش در مقوله‌های مختلف عملی و دینی بوده‌اند.

مراث طیم فرهنگی و آثار مختلف تحقیق در عرصه علوم دینی و دائرة المعارف ای گران سنگ و ارزشمند فقهی، حدیثی، تفسیری، اعتقادی و ... سمره تلاش جهادگرانه عالمان عامل و مجتهدان کاملی است که در اوج عسرت و تنگناهای مختلف اجتماعی، سیاسی و فرهنگی حاکم بر دوران آنها در این شجره طیبه به بار آمده است.

بررسی تاریخ تحقیق و پژوهش در این علمای دینی و فرازونشیب‌های زندگی علمی و پژوهشی آنان، قطعاً برای طلاب، فضلا و پژوهشگران جوان، که از پستوانه‌های غنی فرهنگی و تاریخی بهره‌گیری از ابزار و تکنولوژی نوین در امر تحقیقات و مطالعات بر حور دارند، مایه دلگرمی و تشویق انجام پژوهش‌های جدی‌تر می‌گردد.

بررسی و شناخت تجربیات، متد و شیوه‌های تحقیقاتی عالمان بزرگ سلف، همراه با نقد و بهره‌گیری از سیره آنها و استفاده از دیگر روش‌های نوین پژوهشی می‌تواند موجبات تحول اساسی در امر بررسی‌های دینی عالمان معاصر را در پی داشته باشد.

از جمله اندیشمندانی که زندگی سراسر تتبع و تحقیق، روش‌های ابتکاری و آرمان‌های اصلاح‌طلبانه‌اش در امر پژوهش، می‌تواند ثمرات ارزنده‌ای برای جامعه دینی ما به ارمغان آورد، چهره ناشناخته علمی و خانگی حوزه کربلای معلی، حضرت آیت‌الله، علامه حاج شیخ محمدعلی سنقری حائری رحمته الله می‌باشد.

هرچند این نویسنده مجانبه مراحل حیات علمی و تجربیات ارزشمند تحقیقی ایشان در این کتاب نمی‌گنجد، لکن مروری اجمالی بر فرازهای برجسته این نایاب عالم‌آینه و آرمان‌های مقدس عاشقانه او، امری ضروری است.

علامه و محقق جلیل‌القدر، مؤلف بزرگ، مجاهد خستگی‌ناپذیر، حاج شیخ محمدعلی سنقری حائری، این - هر - ناشناخته شیعه از علمای بزرگ در قرن معاصر بود که با تألیف کتاب‌های ارزشمند و استنساخ دقیق کتاب‌های بسیار و نیز تربیت شاگردان فاضل، خدمات بسیاری را در نشر فرهنگ و معارف اهل بیت علیهم‌السلام نموده است.

این عالم محقق، عمر خود را در تحقیق و تتبع و نگارش کتاب سپری کرد و بیش از بیست اثر ماندگار از خود بر جای گذاشت، که متأسفانه پس از گذشت بیش از چهل و پنج سال از درگذشت وی، هنوز بسیاری از آثار ارزشمند ایشان به‌صورت خطی باقی مانده است.

امید است این نوشتار^۱ مقدمه‌ای برای شناساندن این چهره غریب و ناشناخته حوزه بزرگ کربلا شود و سبب گردآوری، تنظیم، تحقیق و چاپ آثار این عالم بزرگوار گردد و نیز انگیزه‌ای باشد تا پژوهشگران شیفته و حق‌جو، به مطالعه کامل آثار این محقق ارجمند ترغیب نمایند. و امید است که سخنوران و نویسندگان مسئول و متفکر، با معرفی این شخصیت بزرگ زمینه شناساندن این متفکر و مؤلف بزرگ را در جامع علمی بوجو آورند.^۲

لازم به ذکر است که در کتاب حاضر، هنگام قرانت و تصحیح برخی از نسخه‌های خطی مانده، تقریب‌های بر کتب مرحوم سنقری، مواردی که به علل مختلف ناخواب بود، با علامت [] مشخص گردیده است و در مواردی که اضافه کردن کلمه یا آلهامی ضرورت داشت، جهت امانت‌داری و متمایز شدن، داخل کروشه قرار داده شده است.

روح‌الله عباسی / حسی قنبریان (فتاوض)

۱۳۸۲/۱۲/۲۹ شمسی

۱. کتاب حاضر با عنوان «منار التدقین و علم التحقيق» می‌باشد. لازم به ذکر است که این نام را آیت‌الله طبعی حائری بر کتاب گذاردند.

۲. زندگی‌نامه آیت‌الله حاج شیخ محمدعلی سنقری حائری در شماره ۶۷ مجله مسجد در سال ۱۳۸۲ چاپ و منتشر گردید. در صفحه ۶۴ از همان مجله، سنقر شهری از نواحی کرمانشاه ذکر شده که اشتباه است و شهر سنقر که ایشان در آنجا سکونت داشته‌اند، از شهرهای همدان است. البته در کرمانشاه هم شهری به نام سنقر وجود دارد که اکثریت اهل نسن می‌باشند.